

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Уводни бележки

Настоящите насоки за кандидатстване съдържат разяснения и примери по процедурата и условията за кандидатстване за отличието „Знак за качество“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Те са съобразени с регламентите, съдържащи се в документа „Статут на отличието „Знак за качество на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, който определя същността и основните параметри за присъждане на отличието.

Отличието „Знак за качество“ се присъжда ежегодно за развиване и утвърждаване на системата за качество в Софийския университет.

Когато в Софийския университет говорим за **качество**, имаме предвид следното: стремеж към и ангажимент за постигане на:

- а) повишаване на удовлетвореността на клиентите (заинтересованите страни) чрез непрекъснато проследяване и отговор на техните изисквания и очаквания;
- б) осигуряване на водеща позиция на Университета и структурните звена въз основа на функциониране в съответствие с високи критерии / изисквания за изпълнение;
- в) изпълнение на всички дейности в Университета в съответствие с установените правила / стандарти / процедури;
- г) обосновани подобрения във всяка университетска дейност.

ОСНОВНИТЕ СФЕРИ НА ДЕЙНОСТ, които обхваща системата за управление на качеството (СУК) са: учебният процес, научноизследователският процес, административното обслужване, социално-битовото обслужване на студентите, реализацията на студентите и възпитаниците на Университета, взаимодействието с външната среда.

ПОЛИТИКИТЕ ПО КАЧЕСТВОТО в Университета се основават върху следните принципи:

- а) насоченост към заинтересуваните страни;
- б) лидерство;
- в) приобщаване на всички сътрудници;
- г) процесен подход;
- д) системен подход към управлението;
- е) постоянно подобряване;
- ж) вземане на решения на базата на факти;
- з) отношения на взаимна полза.

В СТАТУТА на отличието ЗНАК ЗА КАЧЕСТВО се говори за **стандарти за качество** в съответствие с Наръчника по качеството¹. Имат се предвид правила / стандарти /

¹ https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet/t/upravlenie_na_kachestvoto

процедури и др., които се отнасят до Университета или са приети в Университета и структурните звена по законен (и легитимен) начин.²

Условия за кандидатстване

За отличието „Знак за качество“ могат да кандидатстват:

- Преподаватели от факултетите и департаментите и служители от всички отдели и звена на администрацията на Софийския университет;
- Екипи от преподаватели или служители (в това число екипи, които работят по проект, комисии към факултетите и департаментите, работни групи, отдели и др.);
- Структурни звена (катедри, факултети, департаменти, центрове, лаборатории и др.) от състава на Софийския университет.

Кандидатурата може да бъде издигната от самия кандидат или чрез номинация от други представители на университетската общност.

Получилите отличието „Знак за качество“ на Софийския университет не могат да кандидатстват впоследствие със същото постижение в категорията, в която вече са били наградени.

Категории, в които се присъжда отличието

Знакът за качество се връчва за постижения в следните 3 категории:

- Устойчиво развитие
- Успешна промяна
- Значима иновация

Пример 1. В условията на демографска криза и обща тенденция към намаляване броя на кандидат-студентите в България, конкретен факултет осъществява система от действия (инициативи), чрез които осигурява (стабилна) квота качествени кандидат-студенти за бакалавърските програми, включително попълване на местата по държавна поръчка (и допълнително записване в платена форма). Да приемем, че е налице стандарт със следния смисъл: кандидатстудентската кампания е успешна, ако за всяко място в бакалавърската програма ХХХ са кандидатствали не по-малко от двама кандидати.

² Те все още не са кодифицирани и посочени изчерпателно в единен списък, вкл. не са събрани на „едно място“. Такива стандарти (правила, процедури) могат да бъдат открити в Закона за висшето образование (и правилника за неговото приложение), Закона за развитие на академичния състав в РБългария (и правилника за неговото приложение); правилниците в Софийския университет и структурните звена; Наръчника по качеството (и други документи на Центъра по управление на качеството) - https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet/t/centrove/universitetski_cent_r_po_upravlenie_na_kachestvoto ; протоколи от заседания на ОС на Университета и ОС на факултетите и департаментите; заседания на АС, ФС, съветите на департаментите; документи на Студентския съвет и др.

Тълкуване 1. Ако случаят дава основания да се покаже, че постигнатите резултати през последните три и повече години отговарят и надхвърлят този стандарт, имаме основание да отнесем този случай към номинациите за **УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ**.

Тълкуване 2. Ако случаят дава основания да се покаже, че е осъществена система от действия (инициативи), довела до значими резултати (успешна промяна спрямо предходно състояние), че по този начин се повишава качеството / ефективността на системата за набиране и подбор на кандидат-студенти, имаме основание да отнесем случая към номинациите за **УСПЕШНА ПРОМЯНА**.

Тълкуване 3. Ако случаят дава основания да се покаже, че е налице „иновация в рамките на последната година, която е предпоставка за създаване и развитие на нов стандарт за качество в СУ“³, има основание случаят да бъде отнесен към номинациите за **ЗНАЧИМА ИНОВАЦИЯ**.

Посочените примери и тълкувания са само ориентировъчни с цел улеснение на кандидатите при определяне на области, в които да се търсят примери за постижения. Кандидатите и номиниращите ги лица и звена са напълно свободни да формулират собствени гледни точки към всяка от трите категории при спазване на условието това, което се предлага за присъждане на отличието, да бъде свързано със системата и/или стандартите за качество, така както те са дефинирани в уводните бележки. Могат да се номинират постижения във всички аспекти на системата, напр.:

- управление на човешките ресурси – мотивиране на преподаватели, служители и екипи за качествено изпълнение на дейностите; организация на работата; оценка на представянето и др.
- управление на работната среда;
- атестиране на преподавателите;
- образователни дейности – напр. разработване на стандарти и подходи за учебни програми; критерии и индикатори за оценяване на специалност и на учебна дисциплина; модели и подходи за осигуряване на ефективно преподаване, оценяване или контролиране на процеса; стандарти, индикатори и/или подходи за постигане на съответствие на обучението с изискванията на пазара на труда и др.
- научноизследователска дейност – стимулиране на качеството на научните изследвания, на участието в научни форуми, на публикационната активност и др.
- привличане и задържане на студенти; разработване и приложение на модели за мотивиране на студентите да участват в учебния процес, да подават обратна връзка за качеството на обучението и др.
- стандарти, модели, практики за проследяване на реализацията на студентите и връзка с работодателите;
- механизми за осигуряване на постоянно подобряване на отделни процеси и дейности в звената на Софийския университет.

³ Досега сме смятали, че кандидатстудентската кампания е успешна, ако за всяко място в дадена бакалавърската програма са кандидатствали не по-малко от двама кандидати; постигнатият резултат ни дава основания да променим този стандарт – например, че кандидатстудентската кампания е успешна, ако за всяко място в бакалавърската програма са кандидатствали не по-малко от трима кандидати.

Критерии за оценяване на кандидатурите по категории

1. Устойчиво развитие

Към момента на подаване на документите постигнатите резултати през последните не по-малко от 3 години отговарят и надхвърлят стандартите за качество (в сферата, в която се кандидатства) в съответствие с Наръчника по качество на Софийския университет.

Критерии за оценяване на кандидатурите в категорията:

- съответствие на постигнатите резултати със съществуващите стандарти;
- надхвърляне на съществуващите стандарти;
- ефект на постигнатите резултати;
- устойчивост на постигнатите резултати.

2. Успешна промяна

Кандидатурата отговаря на стандартите за качество (в сферата, в която се кандидатства) в съответствие с Наръчника за качество. Постиженията представляват добра практика, внедрена в рамките на поне една от последните 3 години и водеща до значими резултати, чрез която се повишава качеството на конкретни университетски дейности, системи, процеси и т.н.

Критерии за оценяване на кандидатурите в категорията:

- съответствие на промяната със съществуващите стандарти;
- надхвърляне на съществуващите стандарти;
- значимост на предлаганата промяна.

3. Значима иновация

Кандидатурата представя иновация в рамките на последната година, която е предпоставка за създаване и развитие на нови стандарти за качество в Софийския университет.

Критерии за оценяване на кандидатурите в категорията:

- Иновативност на постижението;
- Значимост на предлаганата иновация.

Когато се правят предложения за присъждане на отличието „Знак за качество“, е важно да се **аргументира също така как конкретна инициатива (действие, проект, практика) допринася за развитие и утвърждаване на системата за управление на качеството (СУК) в Университета.** Например:

- за по-широко популяризиране на СУК;

- за създаване / развиване на по-добри механизми за идентифициране и обмен на идеи и добри практики между звена или компоненти на системата;
- за засилване на мотивацията на заинтересовани страни (преподаватели, студенти, административни служители, работодатели) да използват инструментите на СУК за подобрения и постигане на по-високо качество;
- за утвърждаване на **съществуващи стандарти** – част от СУК; за подобряване / развитие на **стандарти**, които вече са част от СУК; за създаване на **нови стандарти** и тяхното вграждане в СУК.

Документи за кандидатстване

- **Формуляр за кандидатстване;**
- **Приложения**, удостоверяващи постиженията – напр. сертификати, анализи от обработени данни в подкрепа на идеята; документи, доказващи устойчивост и постигнато въздействие (резултат) от въвеждането на иновация, модел за действие и т.н.; отзиви от заинтересовани страни и др. Няма ограничения във вида и формата на материалите, удостоверяващи постиженията. Те могат да бъдат под формата на писма, снимки, схеми, модели със съпътстваща аргументация; удостоверения; сертификати и др.

Процедура за връчване на отличието „Знак за качество“ на Софийския университет

Началото на процеса на кандидатстване за отличието се обявява ежегодно през м. май - юли. Документите за кандидатстване се приемат в **срок до 31 октомври**. Изпращат се в Университетския център по управление на качеството на имейл: qa-center@uni-sofia.bg или чрез попълване на онлайн регистрационен формуляр на интернет адрес: <https://bit.ly/2sKWDRR>. Достъпът до електронната форма за кандидатстване изисква използване на потребителско име и парола за СУСИ и позволява добавяне на приложения под формата на един архивиран файл.

Кандидатурите се разглеждат и оценяват от седемчленна комисия, назначена със заповед на Ректора. Председател на заместник комисията е ресорният -ректор, който отговаря за качеството. В комисията участва и ръководителят на Университетския център по управление на качеството.

Комисията оценява кандидатурите в периода до 11 ноември.

Знакът за качество се връчва в навечерието на Патронния празник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

